

Հետեւեր Հայոց լքագրութեանը,
պէտք է դիմէ գարձեալ մի Հային:

Համեմատեցէք այժմ երկու
հարեւան ազգերի լրագրութեան
բովանդակութիւնը։ Մեզ հետա-
քրքրում են և Կովկասը և Ենոք-
կովկասը, Հաւասարապէս և Վը-
րաստանի և Հայաստանի ռուսա-
հպատակ նահանգները, Բագրի
և Գանձակի նահանգները... Մենք
տպում ենք մեր լրագրի մէջ թրզ-
թակցութիւններ՝ Երեսնից և
Սուխումից, Մօղօկից և Հին-
Կախիջւանից, Բագրից և Քո-
թայիսից, Գանձակից և Գօրուց...
այն ինչ վրաց մամուլը մնում է,
միշտ սահմանափակված միմիայն
վրաց երևոյթները արձանագրող
և քննող՝ Կյանց շրջանը միմիայն
Թաիֆլիսի նահանգն է և Կմերէթը,
աւելի ոչինչ։

Հայոց լրագիրը եթէ չէ դար-
ձել, գոնէ կարող է դառնալ ըսդ-
հանուր կովկասեան, այն ինչ
վրաց լրագիրները մինչև այժմ
մնում են միւլլայն նեղ, սահմա-
նափակ վրաց օգուտների արտա-
յայտող ուրեմն օրգաններ Կով-
կասի մի մասի միայն:

9. 11.

մում, որ սարդի ռատայնի պէս իր բոլոր ձիւզմա-
ւորովթիւններով փափած է ամբողջ Ֆրանսիայի
վրա:

Հարաւային Ֆրանսիայում կղերականութիւնը
աւելի էլ ոյժ ունի, քան թէ հրտօնային Ֆրան-
սիայում: Նա իր ձևոքում ունի ահապին կա-
րողութիւն, ընկերակցութիւններ, վաճաքեր, ամ-
բողջ ֆարբիկաններ, գործարաններ, առևտրական

ինձ սպանել վորխանակի կնօջև սպանելու, որուն հետեւ զրա հետ ապրել չէի կարող, բայց յետ մտածեցի լաւ է նրան սպանեմ, որովհետեւ ու պէս մարտիրոս նա էլլի զրախա կերթայ, ի ես որպէս յանցաւոր ժամանակ կունենամ խատ տովանքս անել և թողութիւն ստանալ, ի եթէ իս ինձ սպանեի, միջոց չէի ունենայ մենելուց առաջ խռոտովանվելու...»

կանութիւնը ողսումելի ժողովրդին։
Աւելորդ ենք համարում մի առ մի պատ
այստեղ այն բարոր խարեւայութիւնները
գործում է Փրանսիական կաթոլիկ նողեորակ
նութիւնը իր նպատակների համար։

զովրդի խղճատանքը։
Քահանան երի բարոյական տիրապետութիւնը
հաստատ հիմք է ստանում, խոր արմատներ է
գցում մանաւանդ խոստովանքի միջոցակ, մա-
նաւանդ կանանց սեռի վրա և նրանց միջոցով
ժողովրդի վրա։ Կաթօլիկ երկիրներում խոստո-
վանքի ներդրութիւնը սաստիկ է և կորստա-
բեր է ժողովրդի թէ մտաւոր կարողութեան, թէ
բարոյականութիւնն կանոնաւոր զարգացման հա-
մար, կաթօլիկ երկիրներում և նոյնպէս Ֆրան-
սիայում ժողովուրդը համոզված է թէ ամենա-
սարսափելի յանցաւոր զրախտ կարող է գնաւ,
եթէ մեռնելուց առաջ մի բօպէ խոստովանվեց
քահանային։ Ամենատմարդ յանցանք, մարդաս-
պանութիւն, գաղանութիւն գործիր, — և եթէ
հաստատանքիրար, էմ ոռախա ներթանս։

խոստավելեցար, Ելք դրամա գործառ։
Դորանից հետեւացնել կարելի է որ մարդիկը
բոլորովին հարկաւորութիւնն չունեն բարյական
վիճել կեամքի ժամանակ։ Դորձիր անբարյա-
կանութիւն, տմարդութիւն, սպանիր, գողացիր
կոտորիր, կողովութիր, — միայն մեռնելուց առաջ
մի հինգ րօպէ խռատվանիվեցար քահանայի առջե-
և քեզ թողութիւնն կը չնորդի, և դու կերթառ

Ուրեմն դա շատ յարմար կրօն է, յանցանք-
ներին և անբարոյականութեան նպաստող է
«Le XIX Siecle» լրագիրը պատմում է մի շատ
հետաքրքիր պրօցէսի վրա, որ նորերումն քննվի-
ցաւ ֆրանժիական զատարաններում: Մի յան-
ցաւոր սպանել էր իր կնօջը ամենաբարբարո-
սական ձեռք: Դատարանի նախազահը հարցնում
է մեղադրվածից՝ արդեօք նու դիտաւորութիւն-
ունքը և իր մանձը սպանելու: «Այն, պ. նախա-
զահ, պատասխանում է յանցաւորը, ես ուզում եմ

ՆԵՐԲԻՆ ՏԵՍԱԻԹԻՒՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ԲԵՄԻՑ

Օղուրգէտից պաշտօնապէս հեռազբում
են մեր ժեղական ռուս լրագիրներին, յու^{նիսի} 11-ից, որ 0կլօքմի գեներալ զօրքը
երկու կոլոններով յարձակվեց թշնամու վրա
որ ամբացած էր Ցիսիխամիլի զիրքի վրա
Մարտկոցների մի մասը մինչև երեկոյ վե
առաջ էին: Մեր կողմից կորցրինք 11 օֆի
ցէր աղանձած, և մինչև 400 սոլդատներ
թէ սպանված, թէ վերաւորված: — Մացրա
յից պաշտօնապէս հեռազբում են, որ յո^{նիսի} 4-ի ճակատամարտից յետոյ, յունիսի
9-ին գեներալ Տէր-Գուկասովի զօրքը են
թարկվեցաւ գերազանց թւով թշնամու յար
ձակմներ, Դաեւար զիւղից ոչ հեռու: Թիւր
քաց զօրքերը բաղկացած էին 20 բատալիոն
հետեւակ զօրքից, 12 թնդանօթներից և 450
հոգուց բաղկացած հեծելազօրքից: Առկա
տամարտը ընդարձակվեցաւ 5 վերստի տա
րածութեան վրա, և շարունակվեց 10 ժամ
Զախ կողմի բարձրութիւնները ձեռքից ձեռ
էին անցնում և վերջապէս մեր ձեռքու
մնացին: Թշնամին յետ մզված է բոլոր կե
տերի վրա: Մեր բոլոր զօրքերը աննման կեր
պով կատարեցին իրանց գործը: Մեր կողմի
սպանվեցան 3 օֆիցիեներ: 51 սոլդատներ
իսկ վերաւորվեցան 12 օֆիցիեներ և 36
սոլդատներ: Միւս օրը, յունիսի 10-ին, ա
նշան հրաձգութիւն կար և յետոյ թիւրք
քերի վրա հաւաքել իրանց սպանվածներ
զիսկները: — Պաշտօնապէս հեռազբում
Խուցուբանիից յունիսի 13-ին, որ յո^{նիսի} 12-ին թիւրքաց զօրքը յարձակվեց
ուռուսաց զօրքի վրա, որ վետեղված էր Ս

մելիի մօտ Կատաղած կոխը շարունակվեց
առառօտեան $10^{1/2}$ ժամից մինչև 7 ժամ
երեկոյեան։ Թիւրքերը կատարելապէս յետ
մզվեցան և ահագին կորուստներ կրեցին։
Մանաւանդ Սրաբիստանից եկած գօրքերը
քաջ կերպով էին պատերազմում և ծածկե-
ռին Կիսասիհե գետի զառիվալրները իրան

զրս Վրաստիքը կուր զանգվայրուր Երաց
սպանվածներով։ Տամանակը ուշ լինելու և
զօրքը յովնած իրան զգալու պատճառով
այն օրը կոխւը չը շարունակվեց։ Թշնամին
ապաստանիվեց ամրացած տեղերի ետևից։ Եր-
կու հետեւեալ օրերը կախւ չը կար, և թիւր-
քաց շոգենաւերը զբաղված էին իրանց վե-
րաւորվածները կրելով։ Գերիները պատմում
էին որ Ցիխիս-Զիրիի մէջ գտնվում է այս
րօպէիս Գէրգիշ-փաշան։ Մեր կողմից ապան-
փածների և վերասրբաժածների թիւը միտսնն
համառմէ 150 մարդու։ — Բուշարէստից
հեռազգում են Ամիջազդային հեռազրական
ընկերութեանը որ յունիսի 11-ին (26) վե-
առան Ֆիրաօվա, ինչպէս երեսում է առանց
կուի, որովհետեւ թիւրքաց զօրքը շատապի
գուրս եկաւ այդ քաղաքից։ Յունիսի 14-ի
առաւօտեան սկսվեցաւ Հրաձգութիւն Պու-
նայի ամրապն զծի վրա բոլոր ռուսաց և բա-
մինական բասարեաներից։ Նախընթաց օրը
Վիգին և Ռուշուկ բերդերի մէջ ուժա-
կոծութեան պատճառով մի քանի տեղի
վառվեցան։ Խշիսն Գորչակով դիպլօմակիա-
կան կանցելարիայով հասաւ Բուխարէստ։ —
Մացքա, յունիսի 16-ին։ Թագաւոր Կայսրի
նախընթաց օրը հեռազգում է Պրա-
չայից Կովկասեան զօրքերի Գլխաւոր Հրամա-
նաստարին, որ շնորհով Պունայի զօրքի Պր-
խաւոր Հրամանաստարից և նրա օգնականներից
զօրք զրած միջոցների, Պունայի վրայո-
մեր զօրքերի անցնելը աջողվեցաւ այնպիս
կէալ վրա, որտեղ թիւրքերը չէին սպասու-
նորին Մեծութիւնը շնորհեց սրբ։ Գէոր-

Լատիք պատուանիշանը 2-որդ աստիճանի Մէջնական Նիկոլայ Նիկոլայիվիչին, գեներալ Ներսոսից Եղիկուն 3-որդ աստիճանի և Մէջ Եշան Նիկոլայ Նիկոլայիվիչին (որդուն) որդուն կրակի մէջ է եղել 4-որդ աստիճանից

ՆԱՄԱԿ ԿԱԽ ԳԻՒՂԻՑ

Գունիսի 13-ին

Քանի մի անգամ այստեղի բնուկիչների
նրանց արհեստի մասն մտառաւոր տեղեկու-
թիւն եմ տուած ձեր լրագրին։ Այս անգամ է
աւելորդ չեմ համարում հազորգելու ևս մի քան-
տեղեկութիւններ արմանց ուսման մասին։

Արդեն յայտնի է ձեր «Մշակ» լրագրի ընթերցողներին, որ տեղիս բնակիչները բազկացած են երկու ազգերից՝ վրացիներից և մահմետական ներից։ Այստեղ առաջիններին անուանում են ինգելօյցիք, որոնք թւով 268 տուն են, իսկ վերջիններին մուղալներ, մօտ 120 տուն։ Քանի և քանի տարիներ են անցկացել այս 38 տուն ժողովարդ, առանց հոգալու իրանց որդիների դաստիարակութեան մասին, չեն կատացել մի ուսումնարան և չեն էլ ունեցել զոնք ուսուցիչ։ Բացի զորանից մինչև անգամ իրաների համաներին զլացել են տունանու գարելիքներ։ Առակայ քաղաքները՝ Նուխի կամ Զաքաթան գիւղը այդ երկու քաղաքների մէջ կետարօն է կազմում իրաքանչիւրից մօտաւորապես 36 վերստի տարածութեամբ, սրանու եզեր և այժմս էլ կան պետական ուսումնարաններ որոնց երրորդ դասանուում աւարտացը կարող է առաջնային ուսումնական համար կատարել։

Ըստունվել գիտակալայիր չորրորդ կամը.
Ահա այսպէս արհամարհելով իրանց նոր ս
րունվի մասին ուսման համար հողացողութիւնը
մինչև 1867 թիւը, ինգիլօցինսերը միայն մի քա
նզի սկսեցին իրանց որդինսերին ջաքաթալի ո
սումնարանն ուղարկել, որտեղ մինչև այժմ շա
րունակ տարեկան 3 կամ 4 երեխաց է պնա
ռուսանելու, բայց մուշալներից ոչ մինը. Մո
դալների ուսումնարանը և ուսումը մինչև նե

Ազերականութիւնը ծառաւ է ժողովոյի ոյժեր
աղքատացնում է նրան նիւթապիս և անտես
կան կազմից: Նո կլանում է ահազին գումար
ներ, բայց միշտ պահում է և երբեք յետ չէ տ
վա կրկն ժադրվոյի կիսանքը բարելաւացնել
համար: Ազերականութիւնը սպանում է ժող
վրդի մէջ ոյժ, եռանդ, աշխատանք, մեռցնու
նրա մէջ ինքնաճանաչութիւն և անձնասիրո
թեան զգացմունքը: Մակ-Մահօնի հանրապ
տութիւնը օրիից օր աւելի և աւելի զառյում
եղութան երի հանրապետութիւն, ո
րեմն հանրապետութեան այնպիսի մի ձև է բ
դունում, որ գեռ երբեք տեսնալու չէ Արքակ
տում:

զըս: Զըս պէտք է մօռանալ որ կաթօղիկութիւնը երեք և ոչ մի երկրում ա գ ա յ ի ն չէ: Նա ընհանուր է, ապդութեան անհատութիւն ուպանուզնա հայրենիք չունի, նրա հայրենիքը Հոռոմ Ֆրանոխական կաթօղիկ քահանան ամենասահած թշնամին է Ֆրանոխայի, գերմանական կթօղիկ քահանան թշնամին է Գերմանիայի:

Ֆրանոխան կը փոշմանվի որ իր ճամանակը չընդունեց բողոքականութիւնը, ինչպէս զըս խորհուրդ էր տալիս իր զքքում վինէ, և ինչպայման էր խորհուրդ են տալիս Արու, Ղավը

Ֆրանսիան կը փոշմանվե որ ուրացաւ
ազգային եկեղեցին՝ աղատամէտ կաթոլիկ
թիւնը որի տականդաւոք ներկայացուցիչնե
էին՝ Գրատրի, Ֆալու, Լակօրդէր և Մօնտալ

Ֆրանսիան կը փոշմանպրու ուրացաւ իր առ
նատաղանգաւոր ազատամիտ և լուսաւորվ
մարդկանքների բներանով իր մեծ յեղափոխութեա
սկզբունքները... Յաւալի է աւենել երբ բռ
քական Գիգօ, վոլտերի մտքերին հետեւող թի
և փիլիսօփայ Սիմոն չողաքորթում են կրեր
կանոներին, փախանակ պարզ, բացարձակ և հս
տատ կրեալով նրանց գէմ պատերազմելու:

Ֆրանսիային հարկաւոր է այժմ Բյանտոնի ս
եռանդ և երկաթեայ կամք ունեցող մարդ,
բացարձակ պատերազմ յայտնէր կղերական
թեան ու և մոլի կուռակցութեան դէմ և հա
տատ կերպով առաջ տանէր այդ քաղաքա
թական պատերազմը

կայ ժամանակն էլ այսպէս է՝ հաւաքվում են մզկիթների բակում մի քանի սույսաներ (սօվթա, աշակերտ), ձևուու և ցուրտ ժամանակ աղքի մէջ նստած, կամ մի փոքրիկ լըրձիթում խոնաւ յատակի վրա ծալապատակ չուբած կարդում են իրանց սուրբ զրքերը: Ուսուցիչը (մօլլա կամ էֆենդի) փայտը ձեռին, մէկին զլիին, միւսին ստիճն է խփում, երրորդին ականջ է քաշում: Սրանց ուսումնաբանի անհեղեակ մնարդը կարող է մանմետականների ուսումնաբանն մի մեքենայի նմանացնել՝ կարդալու: Ժամանակ գլուխների անընդհատ քաշացնելու և բարձրացնելու տեսաբանը այդ տպաւորութիւնն է անուն: Չմեռը անցնելուց յետոյ էլ չէք գանի մզկիթների բակում ոչ մի սույսան մինչեւ կրկին միւս տարվայ մի և նոյն ժամանակը: Բայց այսքան երկար արձակուրդ ժամանակ կը պատահէք սրանցից մի քանիսներին հաւանձ անսելիւ, միւսներին թել քաշելիս, իսկ երրորդներին փողոցները չափելիս... թող ընթերցովը չը կարծէ որ այդ աշակերտները մանը երկխանելին են, որպէս արձեստանոցում կամ դաշտում բանացնելը յանցանքինէր, —ոչ, նրանցից ամենափաքրը ատան երկու տարեկանվոց պակաս չէ: Ա հարկէ այդ ուսումնաբաններում հարցագրնաւթիւն չէ լինում, և երբ արձակուրդներից յետոյ աշակերտաները կրկին հաւաքվում են ուսումնաբանը, ամեն բան մասցած են լինում, այնպէս որ նորից պէտք է սկսեն: Այսպէս շրութնակելով մի քանի տարի, կը ահսնէք որ աշակերտաները հազիւ թէ կարող զանում են իրանց անոնքը ստորագրել:

Վերջապէս 1874 թւին գտաւաւական կառավարիչ Բէհբուղ-Բէղ Շելիօմիկովի հոգսերով բացվեցաւ մեր գիւղում թագաւորական ծախոսի մի ուսումնարան։ Շելիօմիկով հաւաքել տուեց աշակերտներ և բերել տուեց ուսուաց լեզուի համար մի տառցիչ։ Այս ուսումնարանումն էլ հաւաքվեցան կրկին ձայկրը և ինգելօցիները (վրացիները), իսկ մահմեատնները այնքան ընկած են նախապաշտունքի մէջ, որ դարձեալ չուզեցին օգուտ քաղել պատրաստ ուսումնարանից։

9. Մօդուլսիանց

116 Июль 2011

Պաշտօնապես հեռագրում են Առևկումի վի-
ճակի ՆԿՈՒՄ գիւղից, որ յունիսի 13-ին թիւր-
քաց չպենաւերը փորձեցին ուժբակոծել ուղաց
դօրքի Դիօրիի մէջ, և զիտաւորութիւն
ունեին յարձակվել մեզ վերա, բայց պատահե-
լով բնողվիմադրութիւն մեր արտիվերիայի Կող-
մից, յետ քաշվեցան և ապաստանվեցան իրանց
շոգենաւերի մէջ։ Մեր կողմից երկու մարդ վի-
րաւորված են

Յունիսի 15-ին, երեկոյեան 10 ժամին Թիֆ-
լիսի Ալեքսանդրեան այգիից ոչ հեռու, գտնվող
գէջիկի զէնքերի մագաղինում մի երիտասարդ —

զործակատար սպանեց իրան ատրճանակից:
Երեսում է որ այդ պատահել է անզգուշութենից:

Յունիսի 15-ին Թիֆլիսի Սան-Սուսի այ-
գիում կօնցէրա և պարահանդէս է եղել յօգուտ
«Կարմիր Խաչի» ընկերութեան. Խակ երկու օր
գրանից առաջ նոյն նպատակով ժողովրդական
տօն է եղել Քօտանիկային արքիում, զինուորա-
կան եսամշտութեամբ. և ճրախաղութիւններով:

ԲԱԳՈՒԻԻՑ մեղ զբան են. «Այս տարի մայիսի

22-ին Մարդասիրական ընկերութեան 15-րդ
տարեղարձը Վեհանափառ կաթողիկոսի օման
տարեղարձի հետ միասին կատարեցաւ սովո-
րականից աւելի փառաւոր, աւելի շքեղ հանդէ-
սով, չնորհով Խորէն վարդապետ Ստէփանէի-
շանդէսին ներկայ էին հայ տիկիններից շա-
տերը, որոնք գրաւված լինելով հանդէսի փա-
ռաւորութենից, բաւական նույնաւորթիւններ
արին յօգուտ Ընկերութեան, անփոփոխ և տա-
րեկան անդամներ զրպանվեց

Այս օրերս առիթ ունեցանք այցելել Թիֆ-
Նի՛լուՄ գտնվող տիկին Կօրչի ուսումնարանը
և ներկայ գտնվել հայոց լեզուի հարցաքննու-
թեանը։ Հայոց լեզուի ուսուցիչը պ. Կ. Թեմու-
րագեանն է, որ քանի մի տարի սրանից առաջ
Ներսիսեան դպրոցի մէջ իր ուսումը աւարտե-
է։ Առաջին անգամ լսեցինք մենք այստեղ կա-
նօնաւոր ճիշդ մանկավարժական եղանակով դա-
ստութիւնը, որի հետեանքը այն եր, որ երի-
տասարդ ուսուցիչը ամենակարծ ժամանակում
(չաբաթական երկու ժամ) պարագելով, այն է

լու բաժանմանքի հետ) կարողացել է մեծ
աջադիմութիւն անել տալ աշակերտաներին:
քանիւնպ մեր անկեղծ չսորհակալութիւնը թէ
ուցչին և թէ տիկին Կօրշն, չենք կարող
առաջնային աշխատավոր այն նկատողութիւնը,
հայոց լեզուի գասերի թիւը բաւական սահ-
նափակ էր նշանակել պատուելի տիկինը,
ևի հետեւով արքունական ուսումնարանների
օգբամայի օրինակին: Մայրենի լինզուն զար-
դուցնելով մանուկների մէջ, մենք զորանով կա-
սրած կը վիճենք մանկավարժական պահանջ
անց վերաբերութեամբ, օգնելով մանուկի
գիրի կրանքաւոր զարգացմանը: Այս բանի վրա
աւելում ենք տիկին Կօրշի ուշադրութիւնը,
ովհետեւ ամենանդամ նրան չի պատահի այն-
պիսի հմտւած և զործին տեղեակ ուսուցիչ, որ
նպաստի անհապասելի առաջադիմութիւն ցոյց
այ միայն շաբաթական երկու ժամ պարագե-
լի երեխաների հետ:

Խնդրում ենք մեր բաժանորդներից նոցա,
ոնք մինչև այժմ չեն վճարել «Մշակի» տա-
կան վճարը, շտապել ուղարկել խմբագրու-
թանը լրագրիս բաժանորդագինուր:

թիֆլուսի Առեարական Բանկը խնդրում է
ող յայտնել նոցա, որոնք ունեն այդ Բանկի
ջ ընթացակ հաշիվ, որ այս յունիս ամսի 21-ից
ա կը վճարէ այդ հաշվով 3¹₀ :

Պաշտօնապէս՝ հետազոտման ՅՈՒՐԿԻ-ԿՕ-
0ԳՅԻ տեղից, յունիսի 14-ից, որ երկու օր
ուաջ, այն է յունիսի 12-ին Գիդօ Լունարնակ
եղի մի խումբ յարձակվեց ուստաց զօրքի վրա
ո Զօրջաձէի առաջնորդութեամբ կանգնած էր
ուսպիր գիւղում։ Սպանովեցան՝ Աղնախի տեղա-
ւան զօրքի իշխան Զէրկի զօլ և 10 սօլդատներ,
վիրաւորված է իշխան Աիկօ Զօրջաձէ և 20
օլդատներ։ Ապատամբներն էլ մեծ կարստներ
ունեն։

ԹԵՄԻՔ-ԽԱՆ-ՇՈՒԲԱՅԻՑ յանիսի 14-ից պաշտոնապես հեռազրում են որ Դիվոհցիների բոլոր գիւղերը, բացի Ասախօ և Մուկուկի գիւղերից, յայտնում են իրանց զզջումը, և Խոնարհում են, տեղական իշխանութեանը:

ասուզարիս գրասալքա և ուղրչ ուստասարա-
երը մտնելու, Հասցէն կարելի է խմանալ պ.
Զ. Գրիգորիեանցի գրավաճառանոցում:

«Կավեզ» լրագիրը ստացել է Ս. Պետր-
առիրդի հետեւեալ հեռագիրը ոռւսաց փողերի
գուրսի վրա յունիոի 15-ից, երեք ամիս ժամա-
նակով. 1. օն գօնի վրա ոռւսաց բութիլ փոխա-
սակութիւնը արժէ 25²⁵ պէնս, Փարիզի վրա
265⁷⁵ սահմալիմ, 50⁰ առաջին ներքին փոխա-

Ծութեան տոմսակը արժէ 214 ր., երկրորդինը
208 ր., պետական բանկի 50% տոմսակը 1 շըր-
անի 94 ր. 50 կօպ., երկրորդ մշանի 93 ր.
25 կօպ., 5½% բէնտա 100 բուբլ պօլափմակէ-
ռիալի գինը 7 բուբլ 75 կօպէկ է:

Ծնորհակալութեամբ ստացանք պ. Ա. Տէր-
Մկրտչեանցից նրա թարգմանած Փաստող կաղնի
վերնապրով գրքոյկը երկու պատկերով: Գինն է
25 կօպ. և վաճառվում է Թիֆլիսի բոլոր հայ
գրավաճառների մօտ: Գա մի սիրուն առակ է
մանուկների համար: Հեղինակն է Փօրդ Անդ:
Թարգմանութիւնը բաւական աջող է: Միայն
տարաբաղդարար լեզուի մէջ պատահում են մի
քանի անձնութիւններ մանաւանդ դերանուն-

Ներքի մէջ օրինակ անխտըլ գործ է ածած սորտ
և նրա, նորան և նրան, նորքա և նրանք, նոցա
և նրանց և այլն. իրանց, իրենց և մինչի անդամ
խրեանց. Եոյնպէս պատահում են տեղ տեղ
խորթ բառեր; ինչպէս օրինակի համար՝ ո աղ
ո աղ, գողացնել տալ.... Բայց առաջարա-
րակ զրքոյկը լաւ տպաւորութիւն է անում թէ
արտաքին և թէ ներքին կողմից, և մենք յայտ-
նում ենք մեր չնորհակալաւթիւնը պ. թարգման-
չին, որ մեր մանկական աղքատ զրականութիւնը
հարստացրեց մի փոքրիկ թարգմանութիւնը:

ԱՐՏՈՒՐԻ ՏԵՍԱԲՈՒԺԻՆ

ՔՐԵԱԿԻ

մերցողին արգեն յայտնի է որ մարդ
աշխան պատգամագիր է ու զարկել
և յունիսի 16-ին, որով նո պահ
էր սենատի համաձայնութիւնը լու
ամառողների ժողովը Ծնթերցողին ։
Նոյնպէս որ սենատը ձայների լ
ամբ վճարեց ընդունել մարչալ նա
առաջարկութիւնը ։ Այդ պատգա
կարգաց սենատում հելլցօդ Ք
ալ Խակ-Մահօն առաջ է այդ պա
հ զրվածքի մէջ որ վարուց է ա

կաս իշխանութեատ այլ և այլ գործ
մէջ կար երկպառակութիւն։ Պառ
ների ժողովը և կատարողական
ութիւնը, այսինքն հանրապետութ
ողահր, վաղուց է որ անհամաձայն
մաց մէջ։ Մարշալ իր պատգամագրի
ատվում է որ ոչ մի մինիստրութ
գամաւորների ժողովի թշնամնական
օր պատճառով չէր կարող երկար
լիւն ունենալ։ Մինիստրութիւնը ու
նելու համար պէտք է միշտ շողոքու

գամաւորների ժողովի արմատական
ութեանը Հէնց որ նախագահը ժողովապէս արձակեց պատգամաւոր
վը, հանդապետական պատգամաւոր
1 300-ից աւելի սորոշագրեցին մի շ
կան, որի մէջ բացատրում էին ա
ն անիրառ էր Մակահօնիվ վարմո
հանդապետական մինիստրութիւնը
ոնից հրաժարեցնելու, թէ պատգ
երի ժողովը արձակելու: Նաևերը
աւորներից մասնաւոր նամակներ զ
ատկան մասառներին տաեթին առ

լերը լսագիրներում, որի համար էլ
երից շատերը կալմանաւորվեցան և
եցան, կամ նրանց հրատարակողները
ազիրները տուգանեցին և բանտա-
նը ևնթարկվեցան։ Աերջապէս պա-
րոներից շատերը զանազան ընկ-
նների մէջ ձառեր կարդացին։
ննդակութիւնը թշնամական էր եր-
ադաշին և մարշալը ստիպվեցաւ
լ փակել մի քանի ժողովներ և ըն-
ններ։ Մարշալ Մակ-Մահօն սահ-
թեան ծորդ յօդուածի հիմնե-
ն իրաւունք է համարում համաձ-
ամբ սենատի հետ լուծել պատգամ-
ի ժողովը և յոյս ունի որ ֆրանսի-
հատէ նորա առաջարկութիւնը և
բութիւններին կուղարկէ ազգայի-
շ այնպիսի պատգամաւորներին, որ

նըս ենատը յանձնեց նախագահի առ
թիւնը մի առանձին մասնաժողովն
վեկուցում ընդունելով այդ մասնա-
քննեց Մակ-Մահօնի առաջարկու-
այների բազմութեամբ ընդունեց այդ
կութիւնը Աւրեմն Գրանսիական
հաւորների ժողովը լուծված է: —
կան տէրութիւնը շարունակում է
որեւ տուգանքի ենթարկել և ա-
նրապետական լրագիրները, իսկ ինք-
ք է գործ գնում որքան կարելի
րածել գաւառներում զանազան ըլ-

միապետական, բօնապարտեան կանոնադաշտը կանոնադաշտութեան և պաշտպահութեան ուղղութեան լրագիրները:—Պատմական սեփական ժողովի վերջին նատերից մինչեւ Վամբէտառա խօսեց երկու ժամանակ և այդքան երկար խօսելուց աթափ եղաւ և մնաց 20 րոպէ սծ: Նոյն երեկոյ նա արդէն աշխատաբանութեան մէջ: Պատգաման որների ժողովի

յիշված նիստը այնքան աղմկալի էր որ նա-
խագահ Գրեվի հաղեւ կարող էր կառավա-
րել վիճարբանութիւնները։ Այդ նիստում բօ-
նապարեանները Գամբէտային մեղադրեցին
որ նա իբր թէ Մակ-Մահօնի տեղ է կամե-
նում բունել այն ժամանակ Դամբէտաա ցոյց
առեւց Թիերի վրա, ասելով թէ՝ ամհա այն
մարդը, այն երևելի մարդը, որ պէտք է
Մակ-Մահօնի տեղը բոնէ, եթէ նա սափակած
կը լինի նախազահի պաշտօնից հրաժարվե-
լու։ Այդ խօսքերը այնպիսի խոր ապաւո-
րութիւն անեցան Հանրապետական կուսակ-
ցութեան պատգամաւորների վրա (որոնք
կազմում են ժողովի մէջ բազմութիւնը) որ
նոքա վեր կենալով իրանց տեղերից, սկսեցին
բարձրաճայն աղաղակել վեցցէ Թիերւ

ԱԽՍԹՈ-ՌԻՆ ԳԱՐԻԱ

Հավասի հեռագրական ընկերութիւնը հազօրդում է յունիսի 14-ից (26), որ ուն գարական պատգամաւորների ժողովը այն օր վայ նիստում մինխատըների խորհրդի նախադաշ Կօլոման-Տիշա յայտնեց որ աւատքուն դարական տերութիւնը մինչև այժմ ոչինչ վճիռ չէ ընդունել իր զօրքերի մօրիլեզացիայի, կամ օտար նահանդների պաշարման մասին։ Բայց այնու ամենայնիւ տերութիւնը երբէք չի թոյլ տայ որ աւատքուն դարական պետութեան սահմանակից երկիրները պաշրպած լինեին մի օտար պետութեան զօրքերով։ Ունդարիայում լինելու են շուտով տօնախմբութիւններ Յովհան Դուսախ յիշատակին։ Մասնաժողովը, որին յանձնված այդ տօնախմբութիւնների համար պատրաստութիւններ տեսնել հրաւերքներ ու զարկեան օտարազգի նշանաւոր անձներից շատերին և հարկէ հակապապականներին, և նրան թւում և հայր Հիացինուին

ԱՆԳԼԻԱ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
—Աթէնքից հեռագում են, որ յունական ս
գային ժարդվը հաստատեց զօրքի նոր կազմ
կերպութեան պրօէկտը. Հետեակ զօրքը պէ
է բաղկանայ 36,000 մարդոց, արտիվէրիա
բատարէաներից, ազգային գվարդիա կը մտն
բոլոր քաղաքացիները 19 տարեկանից սկս
մինչև 40 տարեկան հասալը, Նաւատորմ
ծացնելու մասին կառաջարկվի մի ուրիշ
րօէկտ պատերազմական մինիստրութենից:

